

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΛΟΧΟΥ

ΕΝΑΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝ ΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

Η παράδοση ιστορία του Κιρτζακλή. Μερικά κατεργώματά του. Η προσπάθεια του 'Αλεξάνδρου Ύψηλάντη στη Μολδαβία. Η επίκεντ μάχες κοντά στον Προύθο. Ο τραγικός θάνατος του Σοριανού και του Κοκτογόνη. Οι Ρώσοι συλλαμβάνουν τον Κιρτζακλή. Μία σκηνή στο προκάλιο της φυλακής. Ο Κιρτζακλής προς τὸ περρωμένο του...

Α'.
ΣΗΝ νὰ φανότανε ἀπίστευτη ἡ παρακίτο ἱστορία, ἂν δὲν μᾶς τὴν διηγόταν ὁ μέγας Ρώσος ποιητὴς 'Αλέξανδρος Πούσκιν, ποὺ ἐγνώρισε ἀπὸ κοντὰ τὰ κυριώτερα πρόσωπα τοῦ Ἑλληνικοῦ κινήματος, ποὺ ἔγινε στὴ Μολδαβία τὴν ἀνοιχτὴ τοῦ 1821. Στὸ κίνημα αὐτὸ ἔλαβε μέρος κ' ἔνας ντόπιος λῆσταρχος, ἀπὸ... φιλελληνισμό! Ὀνομαζόταν Κιρτζακλής. Ἡ ἱστορία του εἶνε παράδοξη, μυστοσηματικὴ. Ἀκούστε τὴ!

Τὰ κατορθώματά του: Μία νύχτα, ὁ Κιρτζακλής καὶ ὁ σύντροφός του 'Αρναούτης ἐπέδραμαν ἐναντίον ἐνὸς Βουλγαρικοῦ χωριοῦ. Ἐβάλαν φωτιά στὴς δύο ἀκροὲς του κ' ἔστρατα ἔμπαναν στὰ σπύτια καὶ τὰ ἐγίνωναν. Ὁ Κιρτζακλής ἔστραξε κ' ὁ 'Αρναούτης ἐφόρτωνε σὲ μουλάρια τὰ λάφυρα. Καὶ οἱ δύο ἐφώνασαν: «— Ὁ Κιρτζακλής! Ὁ Κιρτζακλής! Κι' ὁλόκληρο τὸ χωριὸ σκορπίστηκε περίτρομο!...»

Ὅταν ὁ 'Αλέξανδρος Ύψηλάντης ἐξήκουσε τὴν Ἐπανάστασι καὶ ἄρχισε νὰ στατολογῆ, ὁ Κιρτζακλής τοῦ ἔφερε μερικὸς ἀπὸ τοὺς λαλοῦντος τοῦ συντρόφου. Ὁ 'Ύψηλάντης, χωρὶς νὰ πολυεξέτασθ, τοὺς δέχτηκε. Ἐταὶ ὁ Κιρτζακλής κατετάχθη στὸν Ἱερό Λόγο μὲ βαθιὸ καὶ δικαιοῦς τοὺς συντρόφους του.

Σήμερα ἡ Ἱστορία ἔχει τοποθετήσι τὰ πράγματα στὴ θέσι τους. Ὁ 'Αλέξανδρος Ύψηλάντης, ἡ μεγάλη αὐτὴ φυσιογνωμία, ἦταν ἀνθρώπος γενναῖος, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὰ προσόντα ποὺ χρειάζονταν γιὰ μιὰ τέτοια ἐπιχείρησι. Δὲν ἔφτανε μόνο ὁ ἐνδοσιασμοῦ του. Ὁ 'Αλέξανδρος Ύψηλάντης δὲν ἤξερε νὰ τὰ βγάλῃ πέρα μὲ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ κατ' ἀνάγκην διοικούσε...

Ἐγινε λοιπὸν ἡ γνωστὴ ἐκείνη ἀτυχὴ μάχη τοῦ Δραγουσανίου, ἐκεῖ θεορίστηκε τὸ ἄνθος τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας. Τότε ὁ συνεργάτης του ἀρχηγὸς Γεωργιάδης Ὀλύμπιος τὸν ἐσυμβούλευσε ν' ἀποσυρθῆ καὶ ὁ ἴδιος πήρε τὴ θέσι του. Ὁ Ύψηλάντης ἐτραβήθη πρὸς τὰ σύνορα τῆς Ἀνατολίας, καὶ ἀπὸ τὸ Ριμνικό ἔστειλε τὸ ἀνάθεμά του κατὰ τὸν ὑπαίτιον τῆς καταστροφῆς, τοὺς ὁποίους μὲ τὴν ἡμερομηνία διαταγὴ του παρῆθε εἰς τὴν ἀπέχθειαν τῆς ἀνθρωπότητος, εἰς τὴν δίωξη τῶν νόμιμον καὶ εἰς τὴν κατάραν τῶν ὁμογενῶν. Ὁ Πούσκιν γράφει σχετικῶς:

«... Τὰ λείψανα αὐτὰ τοῦ Ύψηλάντιου στρατοῦ ἐξήθηκαν κατὰ ἀπὸ τὰ τεῖχη τοῦ Μοναστηριοῦ τοῦ Σέκου, ἢ στὴς ὄχθες τοῦ Προύθου, ἔπειτα ἀπὸ ἀτελειωμένον ἀγώνα, ἐναντίον ἐχθρῶν δέκα φορές περισσοτέρων... Ὁ Κιρτζακλής βρισκόταν τότε στὸ ὄσμου τοῦ Γεωργίου Καντακουζηνοῦ... Τὴν παραμονὴ τῆς μάχης τοῦ Σκουλιερίου, ὁ Καντακουζηνὸς παρεκάλει τὴν Ρωσικὴν Ἀρχὴν νὰ ἀρήσουν ο' αὐτὸν μόνο ἐλευθερὴ τὴν ἐλευδοσὶ τῆς χώρα τοῦ Τσάρου. Ἐταὶ τὸ Σῶμα ἔμεινε χωρὶς ἀρχηγό, ἀλλ' ὁ Κιρτζακλής, ὁ Κοκτογόνης, ὁ Σοριανὸς καὶ οἱ λοιποὶ πολεμιστὰι τοῦ Σώματος αὐτοῦ δὲν εἶχαν ἀνάγκη κανενὸς ἀρχηγοῦ. Ἦταν ἀφρετὰ γενναῖοι.

Ἐτὴ μάχη τοῦ Σκουλιερίου, νομίζω, δὲν τὴν περιέγραφε κανεὶς μὲ ὅλες τὴς τραγικῆς τῆς λεπτομερείας. Φαντασθῆτε ἐφτακοσίους ἄνδρες, Ἀλβανούς, Ἑλλήνας, Βουλγάρους, Βλάχους καὶ ἄλλων διαφόρων φυλῶν, χωρὶς καμμιά ἰδέα στρατιωτικῆς τέχνης, νὰ ὁπισθοχωροῦν μπροστὰ σὲ δεκαεπτὴ χιλιάδες Τουρκικὸ ἱππικό! Τὸ Σῶμα αὐτὸ σπαιώχτηκε τέλος κοντὰ τὸν ποταμὸ Προύθο, μὲ δύο μικρὰ κανονάκια, ποὺ βρέθηκαν κοντὰ τὸ ἴδιον, στὴν ἀλὴ τοῦ Ὀσοπαδούρου (Ἡμερῶν), καὶ μὲ τὰ ὄποια ἐχαϊρέθων, τῶ καιροῦ ἐκείνου, τὸ ἀξιωματικὸν στὰ ἐπίσημα γεύματα. Οἱ Τοῦρκοι εὐχαρίστας θὰ ἐχρησιμοποιοῦσαν τὰ τομαχάκια τους, ἀλλὰ δὲν τολμοῦσαν νὰ τὸ κάνουν χωρὶς τὴν ἄδεια τῆς Ρωσικῆς Ἀρχῆς, γιὰτὶ ἡ μπόμπες θὰ ἔφταναν στὴ Ρωσικὴ ὄχθη!...

Ἐν τούτοις, τὴν ἄλλη μέρα, οἱ Τοῦρκοι ἐπέτεθσαν ἐναντίον τῶν Φιλικῶν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν τολμοῦσαν νὰ χρησιμοποιήσουν οὔτε ὀδοῦκι, οὔτε μπόμπες, ἀπεφάσισαν, παρὰ τὴ συνθήσει τους,

νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ μέτωπο, μὲ τὴ λόγχη. Ἡ μάχη ἦταν φοβερὴ, πεισματόδης! Ἐσφάρονταν μὲ γιγαγάνια! Οἱ Τοῦρκοι ἐχρησιμοποίησαν ἀκόμη καὶ δόρατα σουβλερά. Οἱ σύντροφοι τοῦ Κοζάκου ἀρχηγὸ Νεκράσου ἐπολέμησαν μαζί τους. Οἱ Ἕλληνες καὶ λοιποὶ Φιλικοί, μὲ τὴν ἄδεια τοῦ αυτοκράτορα μας, μποροῦσαν νὰ περάσουν τὸν Προῦθο καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν στὸ Ρωσικὸ ἔδαφος. Ἀρχισαν λοιπὸν νὰ περνοῦν τὸν ποταμὸ. Ὁ Κοκτογόνης καὶ ὁ Σοριανὸς ἔμειναν τελευταῖοι στὴν Τουρκικὴ ὄχθη... Ὁ Σοριανὸς ἐσκοτώθηκε. Ὁ Κοκτογόνης ἀνθρώπος εὐσῶμος, λαβόηρος στὴν κοιλιά μὲ κοντάρι. Μὲ τὸ ἔνα του χερὶ τότε ἄπασε τὸ ἐχθρὸ κοντάρι, τὸ βύθισε στὰ ἐντόσθια του βαθύτερα κ' ἔτσι, μὲ τὸ σταθὶ του, ἔφρασε τὸ φωνὰ του, τὸν ἐχτύπησε καὶ κολιτρίστηκε μαζί του νεκρός!...

***
Ὅλα εἶχαν τελειώσει. Οἱ Τοῦρκοι ἔμειναν νικηταί. Τὰ λείψανα τοῦ στρατεύματος τῆς Φιλικῆς Ἐπανάστασις, ὅσα γίνωσαν, σκορπίστηκαν στὴ Βεσσαραβία. Περνοῦσαν βίο ἀνεργο, ὄχι ὅμως καὶ ταραζόδη. Ὁ Πούσκιν διηγείται ὅτι τοὺς ἔβλεπε στὰ καρεφνεία, μὲ τὰ μακριὰ τοιμποῦνα τους στὸ στόμα, νὰ πίνονα καφέ καὶ νὰ ρεμβάζουν. Ἡ κεντητικὴ κάτες τους καὶ τὰ τσαοφύκια τους εἶχαν ἀρχίσει νὰ μαλακώνονα, ἀλλὰ τὸ φέρι τους ἐξαικολοῦθοσαν νὰ τὸ φροῦν σταβά καὶ τὰ γιγαγάνια τους καὶ τὰ ποτόλια τους φράντασαν ἀκμήν στὰ πλατεῖα τους ζουάρια... Κανεὶς ἀπὸ τοὺς κατοῦσους δὲν εἶχε παράτονα ἐναντίον τους. Οὔτε ποσοῦσε κανεὶς νὰ ὑποθέσει ὅτι οἱ φιλῆσχοι αὐτοὶ ἀνθρώποι, οἱ τόσο φτωχοί, ἦσαν οἱ πασιγνωστοὶ κλέφτες τῆς Μολδαβίας, οἱ σύντροφοι τοῦ τραπεροῦ Κιρτζακλή, καὶ ὅτι ὁ ἴδιος βρισκότανε μεταξὺ τους.

Ὁ Πασσῆς τοῦ Ἰασίου πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ Κιρτζακλής βρισκότανε στὴ Βεσσαραβία, ἐξήτησε, σύμφωνα μὲ τοὺς δρους τῆς Συνθήκης, ἀπὸ τὴς Ρωσικῆς Ἀρχῆς νὰ τὸν παραδώσουν τὸν πρῶην ἀοχιληστή! Οἱ Ρώσοι δὲν μποροῦσαν ν' ἀρνηθῶν.

Ἡ Ρωσικὴ ἀστυνομία ἔκανε ἀμέσως ἐρευνες. Ἐμαθε ὅτι ὁ Κιρτζακλής βρισκότανε πρῶγιατὶ στὸ χωριὸ Κισινιόφ. Τὸν ἔπασαν στὸ σπίτι ἐνὸς παπα, τὸ βράδυ, τὴν ὄρα ποὺ δειπνοῦσε μαζί μὲ ἄλλους ὄχτω συντρόφους του καὶ τὸν ἐφυλάκισαν. Ἐξετασθεὶς, δὲν ἐκρυψε τὴν ἀλήθειαν:

—Ναι, εἶπε τὸσοις Ρώσοις, ἐγὼ εἶμαι ὁ Κιρτζακλής! Ἀλλὰ, ἐπρόσθεσε, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἐπέρασα τὸν Προῦθο, δὲν ἐπειράξα οὔτε τριχὰ ἀνθρώπων, δὲν ἔβλαβα οὔτε γύφου. Γιὰ τοὺς Τοῦρκους, βέβαια, ἐγὼ εἶμαι ληστής, ἀλλὰ γιὰ τοὺς Ρώσους εἶμαι χοσιανὸς καὶ φιλοεὐνομιμένος... Ὅταν ὁ Σοριανὸς ἔμεινε χωρὶς πολεμοφρόνεια, ἔφρασε στὸ δικὸ μας Σῶμα μαζεύοντας ἀπὸ τοὺς λαθωμένους, ὅτι εὔρισκε: Κομπὰ, καρφιά, ἀλυσίδες καὶ γάντζους καὶ γιγαγάνια. Τὸν ἔδανισα μάλιστα καὶ εἶκοι μὲ σλίγια κ' ἔμεινα ἀπένταρος... Ὁ Θεὸς ἔφρει ἂν ἐγὼ, ὁ Κιρτζακλής, ζῶσα μ' ἐλεημοσύνη! Καὶ τώρα οἱ Ρώσοι θέλουν νὰ παραδώσουν στοὺς ἐχθροὺς μου; Ἐνε ἀδικο!...

Ὁ Κιρτζακλής κατὰν ἐσιώπησε καὶ περιμένε νὰ ἰδῆ τί τοῦ ἐφύλαξε ἡ μοῖρα του. Δὲν ἐπεριμένε καὶ πολὺ. Ὁ Ρώσος ἀστυνομὸς ἀναγκασμένος νὰ ἐμμορφωθῆ μὲ τὴν Τουρκικὴ ἀπαίτησι, εἰτάεξε νὰ τὸν στείλουν στὸν Πασσά, στὸ Ἰάσιο.

Καὶ ὁ Ρώσος βολιτῆς γράφει:
«Στὸ προκάλιο τῆς φυλακῆς, ὅπου εἶχαν βάλῃ τὸν Κιρτζακλή, ἔνα πρῶοι στήθηκε μιὰ ταχυδρομικὴ κὰρὸῦτσα... Ἰσοῦ δὲν ἔφερε τί εἶνε καροῦτσα. Μιὰ χαμηλὴ καλαμπόκηχη ἄμαξα, στὴν ὁποία εἶνε ζεμένα ἔξη ἄλογα. Ἐνας Μολδαυὸς μακρομύστακος καὶ μὲ καλὰ ἀπὸ προθιά στὸ κεφάλι ἦταν καθάλλι σ' ἔνα ἀπ' αὐτὰ, κάθε στιγμὴ δὲ ἐφώνασε κ' ἐμαστῖνονε τ' ἄλογα του ποὺ ἔτρεχαν μὲ τρῶκ. Ἄν στὸ δρόμο ἀπόστατανε κανένα, ὁ ἄμαξας τὸ ἐξέστεινε καὶ μὲ φοβερῆς βλαστήμιες τὸ ἄφινε στὴ μέση τοῦ δρόμου, μὴ φροντίζοντας γὰ τὴν τύχη του. Γιὰτὶ στὸ χωριὸ ποὺ ἦταν βέβαιος ὅτι θὰ τὸ εὔρισκε νὰ βόσκη ἄμεινον στὸ ἴδιο μέρος, στὴν καταπράσινη στέπα. Δὲν ἦταν σπάνιο νὰ φύγη κανεὶς ἀπὸ ἔνα σταθμὸ μὲ ἔξη ἄλογα καὶ νὰ φτάσῃ στὸν ἄλλο μόνο μὲ δύο...»

Μιὰ τέτοιο εἶδος λοιπὸν κὰρὸῦτσα στεκότανε στὸ προκάλιο τῆς φυλακῆς, στὸ 1821, σὲ μιὰ ἀπὸ τὴς τελευταῖες ἡμέρες τοῦ Σεπτεμβρίου.

Η ΕΥΘΥΜΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

(Από τὰ σατυρικά περιοδικά όλου του κόσμου)

Ο νεϊόπαντρος. — Άν χαμιά μέρα άποφασίσης νά με άπάτησης, Νίνα, προειδοποίησε με τουλάχιστον.

Η νεϊόπαντρη. — Άχ!... άντιούλη μου, έρχεσε νά μου τó είχες πη πιό μπροστά αυτό.

***

Εκείνη. — Όρκίσου μου ότι χαμιά άλλη γυναίκα δεν εκά- ύησε πριν από μένα σ' αυτό τό γνάβι!

Ο έρωμένος. — Σου τό όρκίζομαι, άγάτη μου... Χτές μό- λος τό άγόρασα.

***

— Καλώς ήθατε, κύριε. Πώς περάσατε στο ταξείδι ;

— Καλά, Κατερίνα, αλλά θέλω νά μου πής...

— Τι θέλετε, κύριε ;

— Θέλω, Κατερίνα, την άλήθεια νά μου πής.

— Νά σάς πω την άλήθεια, κύριε !

— Τι ταίγρια είνε αυτά ; Ήρθε κανείς εδώ σήμερα τό πρωί ;

— Μά τό Θεό, κύριε, κανείς.

— Ψάμματα λές, Κατερίνα. Είδα με τό μάτια μου κάποιον νά βγαίνει πρό όλίγου άτ' έδώ.

— Ίσως, κύριε. Μά δεν ήθεε σήμερα τό πρωί αυτός... ήτανε εδώ από χτές τό βράδυ...

***

Η κ. Βινιά, νεόλυπη, προ- σκαίει ένα νεογνώριστο φίλο της σέ γείμα.

—Έλάτε νά φάμε μαζί αύριο βράδυ, θα μάς εγχαριστήσετε πολύ, τού λέει.

—Αδύνατο, κυρία μου, γιατί έδω- κα τό λόγο μου νά πάω στον ε-Ο- θέλλω.

—Δεν πειράζει! Δεν πειράζει, άπανταίς ογκαταβατωμάτα ή κυρία Παρτάλη, πάρτε τον και αυτόν μαζί σας.

— Νά τον πάω μαζί μου ;

— Ναι, ναι... δεν πειράζει. Ή- μεις μαγειρεύουμε πάντα πολύ!... Έννοια σας, θα φθάση για δ- λους τό φαγι...

***

Εκείνη. — Η καρδιά μου είνε σκληρή σαν κρύσταλλο. Δεν την ραγίζει τίποτε.

Εκείνος. — Ούτε ένα δαμάντι ;

Εκείνη. — Ε, αν είνε μεγάλο... ίσως!

***

— Και τό σφουγγάρι που σου είπα ν' αγοράσης, που είνε ;

— Δεν πήρα, γιατί δεν βόηθα κανένα καλό. Ήσαν δια... τρύπα!

***

— Ήρθα νά σάς πω ότι ή φωτογραφία που εκάματε προχτές είνε έλεεινή. Ο άνδρας που φαίνεται σαν πόηρος.

— Τι φταίω εγώ, κυρία μου ; Έρχεσε νά προσέξετε προτού τον πάρατε.

***

Ένας νεαρός ποιητής, για νά σκεπάση μιιά τρύπα, που είχε άνοι- ξει στο μοναδικό του καπέλλο από κάμμιο ταίγριου, σκέφθηκε νά περάση ένα κρεά σ' αυτό για έτσι νά την κρύψη.

—Μα, γιατί έχετε πένθος, τον ρώτησε κάποιος φίλος του, ποιός σου πέθανε ;

Και ο ποιητής με θλίψη αληθινή στο πρόσωπο :

—Άλλοίμονο, πενήθ τό... καπέλλο μου!

***

Από ζωποδύτες έγδυσαν ένα σάτι.

Άμα τελείωναν την κλωστή, λέει ο ένας στον άλλο :

— Πάμε τώρα σάτι μας νά κάνουμε τί μορσασά κι νά δοίμε τί άξίζουμε αυτά τά πράγματα ;...

— Άν βανόμισαν, τού άπαντά ο άλλος. Πάμε νά κομη- θούμε, γιατί είνε άγνά. Τι άξίζουμε αυτά που κλέψαμε θα δοίμε αύριο τό πρωί... στις έφημερίδες!...

***

Μεταξύ συζύγων :

— Ποι θα πάς άποψε μ' αυτόν τον καιρό ;

— Πρέπει νά έξερης, άγατητή μου, ότι μιιά έξυτη γυ- ναίκα δεν ρωτάει ποτέ τον άνδρα της που πηγαίνει.

—Και ένας έξυπος άνδρας τότε δεν πρέπει νά ρωτάη τη γυναίκα του που πηγαίνει.

— Όχι δά, άγατητή μου. Ένας έξυπος άνδρας δεν παντρεύετα και έπομένως δεν έχει τέτοιες σποτούρες!

ΜΑΖΟΧΤΡΑ

Ή Έβραίες με τά μακροά μακίγια και τίς παντούφλες τους, οι ά- πόροχοι του επαναστατικού κινήματος τού Ύψηλάντη με λουρελλα- σμένη τή γραφική στολή τους, ή εύλαστες Μολδαίες με τά μελανό- φθαλμα παιδάκια τους στά χέρια, επερυβλώσαν την άμαξα. Οι άνδρες ήσαν κατοικωφισμένοι και σιωπηλοί. Η γυναίκες έβλεπαν ταρκαμένες.

»Σέ λίγο ή αϊλόπορτα άνοιξε και βγήκαν μερικοί άξιωματικοί της άστυνομίας. Πίσω τους στρατιώτες συνώδευαν τόν Κιρτζαλή άλλοσοβέμενο...

»Φαίνονταν ός τριαντάρες. Τά χαρακτηριστικά τού μελαχροινού προσώπου του ήσαν άδρά και κανονικά. Ήταν ψηλό άναστήματος, με πλατεία στήθερα, και τό όλο του έδειχνε άνθρωπο πολύ δυνατό, σωστόν άθλητή. Ένα παρδαλό σακάκι έσκέπαζε πλαγίως τό κεφάλι του. Πλατύ ζωνάρι έτόλιγε τή λεπτή μέση του. Ένας ντουλαμας από χοντρή γαλάζια τόσα, πλατείες δίπλες τού ποικάζμου που έπε- ραν επάνω από τά γόνατα, και όμορφα τσαρούχια έσμηπλήρωναν τό υπόλοιπο τής φορεσιάς του.

»Η όψη του ήταν ήρεμη και άγέρωχη.

»Ένας ιπάλληλος—ένα κατακόκκινο γεροντάκι με ξεθοριασμένη στολή, επάνω στην όποία εφρόνιταν τρία κομπά—έκόλλησε τά φο- λά ματογνάμια του στον όγκωδή μύτο του, μεξεδιλάσμενα ένα έγγραφο κ' άρχισε νά τό διαβάξη μονότονα, σέ Μολδαϊκή διάλεκτο... Άπό καιρό σέ καιρό έβριγνε περιφρονήτιστα κανένα βλέμμα στον δευμένο Κιρτζαλή, στον όποιον, κατά τά φαινόμενα, αναφέρετο τό έγγραφο.

»Ο Κιρτζαλής τόν άκουσε με προσοχή. Όταν ο ιπάλληλος έτε- λείωσε τό διάβασμα, έβροντοφρόνισε και διάταξε τό λαό νά διαλυθθ. Κατόπιν έφεραν τήν ζωοτίσια... Τότε ο Κιρτζαλής έγνώρισε στον γεροντάκο και τού είπε μερικές λέ- ξεις σέ Μολδαϊκή γλώσσα. Η φωνή του έτρεψε, τό πρόσωπό του είχε άλλάξει όψη. Ο ιπάλληλος τής άστυνομίας άνεσώτισησε τρωαγιέ- νος, άκούοντας τά λόγια τού Κιρ- τζαλή, μιιά συνήθε γρήγορα και διέ- ταξε τούς στρατιώτες νά βάλουν τόν λήσταρχο στην ζωοτίσια. Έκείνος όμως έπιασε τά δεσμά του, έβάδιε προς τήν ζωοτίσια και φώναζε :

«Άϊντε!» Ένας άστυνομικός έ- κάθησε πλάι του. Ο Μολδαός άμα- ξας εκοτόλισε τό ζωοτίσια του και ή ζωοτίσια έξέκρινε. Τι είχε πη ο Κιρτζαλής στον άστυνομίο ;... Θά τό δοίμε στο άλλο φύλλο.

(Τό τέλος στο ακόλουθο φύλλο).

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΜΙΑ ΦΑΡΣΑ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

Όταν ο Βολταίρος έγραψε τήν φιλοσοφική του κομωδία ε'Ο σό- πελος τού Σοφοκ, θέλοντας νά πείση μια φάρσα εις βάρος τών δι- εννητόν τού «Γαλλικού Θεάτρου», παρέδωσε τήν κομωδία τού σ' ένα νέο συγγραφέα, φίλο του, και τόν παρακάλεσε νά τήν παρουσιά- ση στο μεγάλο αυτό Παρισινό θέατρο ός δική του.

Έτσι, πράγματι, και έγινε. Ο νέος συγγραφέας άλλαξε τόν τί- τλο τής κομωδίας και τόν έκανε «Τά δικαιώματα τού Άρχοντα» και τήν επέβαλε στην διευθύνουσα επιτροπή τού θεάτρου.

Τό αποτέλεσμα ήταν όπως είχε προείπει ο Βολταίρος. Ύστερα από λίγες μέρες ο νέος έλλήθη στο θέατρο και τού έπιστράφη τό χειρόγραφο τής κομωδίας του, ή όποία, καθώς τού έδηλώθη, ήταν γελοιοειδή και δεν μπορούσε νά παρασταθθ.

Ο νέος δεν είπε τίποτα. Ύστερα από λίγες μέρες ο Βολταίρος ξανάστειλε στο θέατρο τήν κομωδία με τόν αρχικό της τίτλο και με τήν ίδιουσαρη του. Τό έργο, φυσικά, εγένετο ένθουσιωδώς δεκτόν και οι διευθυντά τού θεάτρου έσπευσαν νά εγχαριστήσουν τόν διά- σμιο συγγραφέα για τήν άποστολή τού εύπρόχου, καθώς τό έχα- ρακτηρίζαν, έργον του!

Φαίνεται ότε όμως τί εκπροκλήθησαν όταν ο Βολταίρος άπελάγησε τήν φάρσα που είχε πείσει εις βάρος τών άπειρητόν θησαυρόν! Ο καλλιτεχνικός κόσμος έπ' καιρό γελάσμε με τό ανέκδοτο αυτό, οι δε ναίριοι δρμάται του έπ' πολύ τρο- φοδοτούσαν τίς στήλες τών σατυριζών περιοδικών.

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΩΝ ΧΕΛΙΔΟΝΙΩΝ

Κάτωις Άγγλος γαιοκτήμον άνεκάλμπε τελευταία ότι ή φωλιά που είχαν χτίσει τό σάτι του τά χελιδόνια ήταν κλεισμένη. Όταν τήν άνοιξε βρήκε μέσα πέντε μικρά σπου- γίγνια, που είχαν πεθάνει από άσφυξία. Φαίνεται ότι τά σπουργίτια είχαν διώξει άτ' τή φωλιά τους τά χελιδόνια, τά όποια για νά τό εκδικηθούην εκλείσαν τήν είσοδο με χό- στα και με χόμα, τήν ώρα που έλειπε ή μένα τους και τ' έ- φησαν έτσι νά πεθάνουν.

